

La primera setmana

¡Guerra al Golf!

Deixant de banda el triomfalisme exhibit de manera inconscient per George Bush en les primeres hores del conflicte, es pot dir que la guerra va com estava previst que anara.

Eren molts pocs els que confiaven que la guerra del Golf fóra una guerra ràpida i neta. L'exèrcit iraquí és un exèrcit amb molt poc de poder ofensiu però amb una enorme capacitat de resistència. Després de la invasió de Kuwait, les primeres estimacions del Pentàgon afirmaven que 200.000 homes eren suficients per fer fora de l'emirat les tropes de Saddam Hussein. La realitat els va fer veure que això no era possible i les tropes de la coalició ja han superat de bon tros el mig milió de persones. Aquest era el primer avís clar que els Estats Units, malgrat la propaganda, no despreciava en absolut les forces que té davant.

En les primeres hores del combat els militars americans es mostraven estupefactes per la poca resistència de l'Iraq. Fins i tot arribaren a insinuar que potser era mentida la pretesa capacitat militar dels mesopotàmics i que potser ells havien avaluat massa per alt les seues defenses. L'Iraq apenes responia als atacs: l'artilleria actuava contra els avions multinacionals que, en onades intensíssimes, arribaven una vegada i una altra a Bagdad, però l'aviació fugia. Els avions de l'Iraq o bé buscaven refugi al nord del país o bé feien una operació encara més estranya i que ha posat al punt de la histèria molts pilots americans i britànics: volar sobre ells. Segons desvetlla el diari londinenc *The Independent*, moltes operacions militars aèries aliades han estat "observades" per avions iraquians que volaven en correctíssima formació per damunt dels atacants. Però que no els atacaven. El sentit d'aquesta maniobra serà clara algun dia, però de moment és una incògnita. Potser estudien les tàctiques enemigues o potser pretenen posar nerviosos. Potser simplement busquen provocar els avions americans perquè volen cap a dalt i poder-los combatre des de posicions favorables.

La sorpresa per l'aparent apatia iraquiana es va tornar dolorosa quan Iraq atacà Israel. Vuit míssils Scud de fabricació soviètica van anar a caure a Haiffa i Tel Aviv a les vint-i-quatre hores exactes d'iniciar-se les hostilitats. L'eficàcia d'aquests míssils ha estat mínima en el terreny militar però enorme en el terreny polític. En termes militars aquests artefactes, si no porten càrregues nuclears o químiques, no tenen cap eficàcia, especialment perquè tenen poca exactitud. Però van provocar la histèria de la població israeliana que, per dues nits consecutives, hagué de baixar als refugis i posar-se les caretes antigàs. I, sobretot, va provocar la irritació del govern israelià, que es veu en una posició incomodíssima. Per primera vegada en la seua història el govern de Tel-Aviv ha de renunciar a defensar-se i es veu obligat a confiar en els altres. Per raons polítiques. Si Israel entrava en guerra la coalició contra l'Iraq amenaçava amb trencar-se, però, sobretot, s'hauria trencat el no aliniament d'alguns països àrabs (Jordània, Iémen, Iran, Algèria...) que, molt probablement, farien pinya al voltant de Saddam Hussein.

Hi ha una incògnita sobre l'atac. ¿Per què Hussein no carregà els míssils amb armes químiques? Almenys hi ha tres respostes. La primera seria que l'Iraq no deu haver volgut forçar la guerra de bell començament. Un atac químic desencadenaria una reacció enormement virulenta per part occidental i potser l'Iraq prefereix que aquesta es produesca quan estiga més avançat el conflicte. Una segona explicació seria que l'Iraq no vol que s'hi veja afectada la població palestina mentre no siga estrictament necessari. La tercera explicació seria que Saddam prefereix anar explotant les contradiccions polítiques. Enviant míssils convencionals, el govern d'Israel es posa molt nerviós però encara pot ser controlat pels Estats Units. La tensió interna a Israel és altíssima perquè hi ha molts sectors —es-

pecialment de l'exèrcit— que voldrien respondre l'agressió. Si aquesta es produira amb agents químics la resposta seria immediata. Deixar temps abans de llançar els agents químics implica deixar que la societat israeliana s'esquerde entre els partidaris de la prudència i els partidaris de la intervenció. A més aquesta actitud reforça l'entusiasme palestí que, per primer vegada, veu que l'estat d'Israel és atacat i no es defensa. Aquesta passivitat motiva un sentiment de potència entre la població dels territoris ocupats que pot ser decisiu les pròximes setmanes.

Mentrestant, però, la força aèria multinacional desencadena sobre l'Iraq el major bombardeig de la història. La pregunta en aquest punt és si l'Iraq aguantarà o no. Els serveis secrets occidentals no han aconseguit encara detectar cap possibilitat de colp d'estat contra Hussein ni cap moviment contrari a la guerra dins l'Iraq. I això porta a la conclusió que el conflicte serà llarg, tal i com volen els iraquians.

La fase que tothom espera, l'entrada per terra dins Kuwait, pot veure's, d'aquesta manera, retardada. Lògicament aquesta fase no hauria de començar fins que l'aviació multinacional no haguera infringit tant de mal com siga possible a l'Iraq i haguera assolit almenys dos objectius: trencar les línies de comunicació de l'exèrcit i afeblir la Guàrdia Republicana, el cos d'elit iraquí equipat amb carros de combat moderns i que està instal·lat en la frontera entre Kuwait i l'Iraq. I no hauria de començar fins aleshores perquè aquesta serà una batalla amb molts morts i occident no se'ls pot permetre. Ja han començat petites batalles que serveixen sobretot per a controlar el poder de les fortificacions de frontera i per a situar els llocs de combat. Llançar un atac prematur, a la vista de l'enorme desplegament defensiu, seria una inconsciència.

Vicent Part al